

แนวทางการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านนักเรียนประถมศึกษา โรงเรียนบ้านหน้าควนลัง
(ราษฎร์สามัคคี) จังหวัดสงขลา

The Guidelines for Activities to Promote Reading of Primary Level
Students at Bannakhuanlung (Ratsamake) School, Songkhla Province

พิชญา สุวรรณโน^{1*}

Pitchaya Suwanno^{1*}

¹ อาจารย์ประจำสาขาวิชาภาษาไทย, คณะศึกษาศาสตร์และศิลปศาสตร์, มหาวิทยาลัยหาดใหญ่

¹ Lecturer in Thai language Program, Faculty of Education and Liberal Arts, Hatyai University

* Corresponding author, E-mail: pitchaya_s@hu.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงสำรวจโดยใช้วิธีพรรณนาวิเคราะห์ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแนวทางการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านของนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 1-3 โรงเรียนบ้านหน้าควนลัง (ราษฎร์สามัคคี) จังหวัดสงขลา จำนวน 184 คน เครื่องมือที่ใช้คือแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ คือ ค่าร้อยละ และค่าเฉลี่ย ผลการวิจัยพบว่า แนวทางการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน ด้านกิจกรรมในชั้นเรียน นักเรียนต้องการฝึกอ่านตามครุมากที่สุด รองลงมาคืออ่านนิทานหน้าชั้น แข่งขันตอบปัญหาจากการอ่าน และแข่งขันอ่านออกเสียง ด้านกิจกรรมห้องสมุด นักเรียนต้องการให้จัดกิจกรรมแนะนำการใช้ห้องสมุดมากที่สุด รองลงมาคือแนะนำหนังสือน่าอ่าน และกิจกรรมห้องสมุดเคลื่อนที่ ด้านกิจกรรมส่งเสริมการอ่านของโรงเรียน ต้องการให้โรงเรียนจัดกิจกรรมแข่งขันทักษะการอ่านร้อยแก้ว-ร้อยกรองมากที่สุด รองลงมาคือ ต้องการให้โรงเรียนร่วมกับสำนักพิมพ์ต่าง ๆ จัดจำหน่ายหนังสือราคาถูก จัดนิทรรศการวันนักอ่านน้อย และจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านร่วมกับผู้ปกครอง ส่วนด้านกิจกรรมส่งเสริมการอ่านนอกสถานที่ นักเรียนต้องการไปร่วมแข่งขันทักษะการอ่านมากที่สุด รองลงมาคือไปเข้าค่ายนักอ่าน และไปร่วมงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ ตามลำดับ

คำสำคัญ: แนวทางการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน, นักเรียนประถมศึกษา, โรงเรียนบ้านหน้าควนลัง (ราษฎร์สามัคคี)

Abstract

The research paper is survey research by using descriptive analysis. The study aimed to investigate about guidelines for activities to promote reading of Primary Level Students 1-3 at Bannakhuanlung (Ratsamake) School, Songkhla Province. Data were collected from a total population of 184 persons. The tool used in this research was a questionnaire. Statistics used were percentage and average.

The research found that. The guidelines activities for promote reading. The most activities to promote reading in class, is practice reading by teachers, read the tales in front of the class, questions-answer from reading and speech competition. The most library activities, is library using, introduce the book and mobile library activities. The most promote reading of school is prose – poetry reading competition, provide cheap various publishers distributing books, little reader exhibition and student's-parents reading activities. The most activities to promote outside reading is participate in reading skills, reading camps, and attended to the National book week, respectively

Keywords: guidelines for activities to promote reading, Primary Level Students, and Bannakhuanlung (Ratsamake) School

บทนำ

การอ่านมีความสำคัญต่อการดำเนินชีวิตประจำวันของมนุษย์ทุกเพศทุกวัยทุกสาขาอาชีพ ทั้งนักธุรกิจ ข้าราชการ พ่อค้า ประชาชน นักเรียนนักศึกษา ทุกคนล้วนพึ่งพาและผูกพันกับการอ่านอยู่เสมอ ถึงแม้ว่าปัจจุบันจำนวนผู้อ่านหนังสือในกลุ่มประชากรไทยจะเพิ่มจำนวนสูงขึ้น แต่ในขณะเดียวกันจำนวนของผู้ที่ไม่อ่านหนังสือ หรือไม่สนใจการอ่านก็ยังคงมีกระจายอยู่ทั่วไปในกลุ่มประชากรทุกวัยด้วยเช่นกัน โดยเฉพาะประชากรในวัยเรียน จากรายงานสถิติการอ่านหนังสือของประชากรวัยเรียนระดับการศึกษาภาคบังคับในปี พ.ศ. 2556 พบว่าประชากรไทย ในระดับก่อนประถมศึกษา มีอัตราการอ่านร้อยละ 74.6 ประถมศึกษา ร้อยละ 83.5 มัธยมศึกษาตอนต้น ร้อยละ 90.8 มัธยมศึกษาตอนปลาย ร้อยละ 93.2 สถิติรวมการอ่านหนังสือของคนไทยอายุ 6 ปีขึ้นไปมีอัตราการอ่านหนังสือร้อยละ 81.8 มีผู้ไม่อ่านร้อยละ 18.2 คิดเป็นจำนวนสูงถึง 11.3 ล้านคน (สำนักงานสถิติแห่งชาติ, 2557) แสดงให้เห็นว่าจำนวนผู้ไม่อ่านหนังสือยังคงแทรกซึมกระจายอยู่ในกลุ่มประชากรทุกวัยและทุกระดับการศึกษา โดยเฉพาะระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อศักยภาพด้านการเรียน อีกทั้งการไม่อ่าน อ่านน้อย อ่านไม่คล่อง หรืออ่านไม่ออกของผู้เรียนกลุ่มเยาวชนยังอาจส่งผลกระทบต่อคุณภาพประชากรของชาติในอนาคต

การจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านจะช่วยกระตุ้นให้กลุ่มเป้าหมายหรือผู้เรียนเกิดความสนใจใคร่รู้ปรารถนาที่จะอ่าน เพื่อจัดซื้อหนังสือ และสามารถนำความรู้เหล่านั้นไปใช้ประโยชน์ได้ตามความต้องการ ดังนั้น จึงควรปลูกฝังให้เยาวชนวัยเรียนมีทักษะการอ่านที่ดีตั้งแต่เริ่มเข้ารับการศึกษา แม้มาสม เชาวลิต (2546) กล่าวว่า กิจกรรมส่งเสริมการอ่าน หมายถึง การกระทำต่าง ๆ เพื่อให้กลุ่มเป้าหมายเกิดความสนใจในการอ่าน เห็นความสำคัญและความจำเป็นในการอ่าน เกิดความเพลิดเพลินในการอ่าน พยายามพัฒนาทักษะการอ่านของตนจนเกิดเป็นนิสัย

การศึกษา กิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่นักเรียนสนใจจะทำให้สถานศึกษาทราบลักษณะกิจกรรมตามความต้องการของผู้เรียน ซึ่งจะเป็นข้อมูลสำคัญสำหรับนำไปเป็นแนวทางในการกำหนดกิจกรรมส่งเสริมทักษะการอ่านให้สอดคล้องกับนโยบายของสถานศึกษาที่เอื้อประโยชน์และส่งผลดีต่อคุณภาพการอ่านของผู้เรียนมากขึ้น เพราะการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนย่อมทำให้ผู้เรียนเกิดความสนใจในการอ่านและมีความสุขกับการอ่านมากขึ้น สอดคล้องกับนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ โดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2549) ที่ว่าการดำเนินงานส่งเสริมการอ่านในโรงเรียน ถือเป็นภารกิจหลักของโรงเรียนที่จะต้องส่งเสริมนิสัยรักการอ่านให้เกิดขึ้นในโรงเรียน

จากการไปนิเทศติดตามผลการฝึกสหกิจศึกษาของนักศึกษาสาขาวิชาภาษาไทยเพื่อการสื่อสารธุรกิจ คณะศึกษาศาสตร์และศิลปศาสตร์มหาวิทยาลัยหาดใหญ่ ซึ่งไปฝึกปฏิบัติงานในตำแหน่งครูผู้ช่วยสอนชั้นประถมศึกษาที่โรงเรียนบ้านหน้าควนลัง (ราษฎร์สามัคคี) ตำบลควนลัง อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา สังกัดเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 2 ผู้วิจัยได้สังเกตการสอนและสัมภาษณ์นักศึกษา ครูพี่เลี้ยง รวมถึงคณาจารย์และนักเรียนทำให้ได้ทราบข้อมูลว่า ยังมีนักเรียนบางส่วนที่มีปัญหาเรื่องอ่านหนังสือไม่ออกและขาดความสนใจในการอ่าน ถึงแม้ว่าทางโรงเรียนจะจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านอยู่เสมอทั้งจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านในชั้นเรียน กิจกรรมส่งเสริมการอ่านของห้องสมุด กิจกรรมส่งเสริมการอ่านของโรงเรียน และกิจกรรมส่งเสริมการอ่านนอกสถานที่แต่ปัญหาเรื่องนี้ก็ยังคงมีอยู่ ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่าปัญหานี้อาจแก้ไขได้หากทราบความต้องการและความสนใจของผู้เรียนว่าปรารถนาให้โรงเรียนจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านลักษณะใดบ้าง ซึ่งหากผู้เกี่ยวข้องได้ศึกษาข้อมูลดังกล่าวจะสามารถนำผลการศึกษามาเป็นแนวทางในการกำหนดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านประกอบการแก้ปัญหาเหล่านี้ได้ ทั้งนี้ควรเริ่มศึกษาจากความต้องการของนักเรียนประถมศึกษาตอนต้นก่อนเป็นอันดับแรก เพราะจะเป็นพื้นฐานสำคัญของการศึกษาในระดับที่สูงขึ้น

ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้ศึกษาแนวทางการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านของนักเรียนระดับประถมศึกษาโรงเรียนบ้านหน้าควนลัง (ราษฎร์สามัคคี) จังหวัดสงขลา โดยมุ่งที่นักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 1-3 ก่อน เพราะเห็นว่าเป็นวัยที่น่าจะมีปัญหาด้านการอ่านมากกว่าระดับชั้นอื่น เพราะอยู่ในช่วงวัยที่เริ่มพัฒนาทักษะการอ่านออกเขียนได้ ประกอบกับเห็นว่างานวิจัยส่วนใหญ่มุ่งศึกษาการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านของนักเรียนในระดับขั้นที่สูงกว่านี้อยู่แล้ว ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาเรื่องนี้ เพื่อให้ทราบลักษณะกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่นักเรียนระดับนี้สนใจ ซึ่งจะเอื้อประโยชน์ต่อการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านให้ตรงตามความต้องการของผู้เรียน สอดรับกับนโยบายของสถานศึกษาและนโยบายด้านการศึกษาของชาติ ที่มุ่งให้สถานศึกษาจัดกิจกรรมส่งเสริมทักษะการอ่านแก่ผู้เรียน เพื่อสร้างนิสัยรักการอ่านและรักการศึกษาค้นคว้าเพื่อพัฒนาตนเป็นพลเมืองที่มีคุณภาพของชาติต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาแนวทางการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านตามความต้องการของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา โรงเรียนบ้านหน้าควนลัง (ราษฎร์สามัคคี) จังหวัดสงขลา

แนวคิด ทฤษฎี กรอบแนวคิด

การอ่านเป็นทักษะพื้นฐานหนึ่งในทักษะ 4 ประการ ได้แก่ การฟัง พูด อ่าน เขียน มนุษย์ใช้วิธีการอ่านเป็นเครื่องมือแสวงหาความรู้เพื่อให้บรรลุเป้าหมายแห่งชีวิตตามความปรารถนา และฝึกฝนสติปัญญาให้กับตนเอง เพราะการอ่านเป็นกระบวนการแห่งความคิดในการรับสารเข้าและส่งสารออกในขณะที่อ่าน สุภวรรณ มงเพชร (2550) การกระตุ้นให้ผู้อ่านสนใจการอ่านด้วยการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านลักษณะต่าง ๆ ที่หลากหลายจะช่วยให้ผู้อ่านสนใจการอ่านมากยิ่งขึ้น

การจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านให้มีประสิทธิภาพและได้ผลสัมฤทธิ์ที่ดี ควรนำแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องมาใช้ในการจัดกิจกรรม แม้นมาส ซวลิต (2546) กล่าวว่า การจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านให้ได้ผลดี ผู้จัดต้องคำนึงถึงแนวคิดทฤษฎี และหลักเกณฑ์ที่ใช้ในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน ได้แก่

1. แนวความคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้ของเรา เช่น ระบบประสาทสัมผัส ความพึงใจและไม่พึงใจ แนวคิดของครุณก่อนเรื่องการเรียนที่จะต้องประกอบด้วย สุ จิ ปุ ลิ หรือ ฟัง คิด ถาม เขียน ให้ได้ยินได้ฟัง รวมทั้งอ่าน ให้รู้จักคิดและรู้จักถาม รู้จักจดบันทึกและเขียน เห็นความสำคัญของการใช้หู ตา สมอง และมือ ดังนั้น กิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่จะจัดขึ้นต้องง่ายต่อการดู การฟัง เราให้เกิดความคิด สร้างความประทับใจให้จดจำ ก่อให้เกิดความสงสัยใคร่รู้ อยากถามอยากรู้ต่อไป สิ่งที่ได้ยินได้เห็นนั้นน่าสนใจจึงต้องจด และนำไปเขียนเป็นเรื่องราวได้ เป็นต้น

2. แนวความคิดและทฤษฎีที่ว่าด้วยมนุษย์เป็นสัตว์สังคม กิจกรรมส่งเสริมการอ่านเป็นกิจกรรมที่มีผู้เกี่ยวข้องอย่างน้อยสองคน ได้แก่ ผู้จัดกิจกรรมและบุคคลเป้าหมาย เพื่อพัฒนาตนเองให้เป็นที่ยอมรับของสังคม ดังนั้น จึงควรจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านโดยมุ่งเน้นประโยชน์ที่ได้รับจากกิจกรรมโดยมีแนวคิดดังกล่าวเพื่อทำให้กิจกรรมส่งเสริมการอ่านประสบความสำเร็จ

3. แนวความคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการเคลื่อนไหวของมนุษย์ ที่มีวิวัฒนาการไปสู่สิ่งที่แปลกใหม่และดีกว่า ดังนั้นในการการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านแต่ละครั้ง ผู้จัดจะต้องคำนึงว่ามีความคิดสร้างสรรค์ นำเสนอสิ่งใหม่ที่แตกต่างจากคนทั่วไป คนในชุมชน หรือสถานศึกษาได้เคยจัดมาแล้ว

4. แนวความคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับสุนทรียภาพ การจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านเป็นทั้งศาสตร์และศิลป์ คือ ต้องอาศัยทั้งความรู้และความงามในด้านภาพ เสียงและความคิด เพื่อช่วยทำให้น่าดู น่าฟัง และดึงดูดให้ชมเกิดจินตนาการและความจรรโลงใจที่จะอ่าน

การจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านเพื่อกระตุ้นให้นักเรียนสนใจอ่านมีหลายลักษณะ ดังที่อุทัยวรรณ ชิตสูงเนิน (2533) กล่าวถึงกิจกรรมส่งเสริมการอ่านไว้หลายประการสรุปได้ดังนี้

1. การเล่านิทาน เป็นกิจกรรมที่เหมาะสมสำหรับเด็กเล็ก ซึ่งสามารถจัดในห้องเรียนได้ตลอดเวลา ครูผู้เล่าต้องคำนึงถึงความสนใจของเด็กวัยต่าง ๆ และมีศิลปะในการเล่านิทาน

2. การแนะนำหนังสือ โดยครูเลือกหนังสือที่ดีและเหมาะสมกับเด็ก แนะนำว่าหนังสือเล่มนั้น ๆ ดีอย่างไร

3. การอ่านหนังสือให้เด็กฟัง เป็นกิจกรรมที่ครูนำหนังสือที่เห็นว่าดีและเหมาะสมกับเด็กมาอ่านให้เด็กฟัง ไม่จำเป็นต้องอ่านวันเดียวจบเล่ม เรื่องที่อ่านต้องสนุก เด็กจึงจะสนใจฟัง

4. การเล่าเรื่องในหนังสือ เหมาะสำหรับเด็กโต เป็นการเล่าโครงเรื่องย่อ ๆ เพื่อจูงใจให้เด็กเห็นว่าหนังสือเล่มนี้น่าอ่าน

5. การเล่นทายปัญหา ควรเป็นปัญหาที่สามารถอ่านค้นคว้าได้จากหนังสือ เช่น ทายชื่อตัวละคร ทายชื่อเมือง เป็นต้น การทายปัญหาจะทำให้เด็กตื่นตัว และอ่านหนังสือ

6. การให้เด็กเล่าเรื่องในหนังสือ โดยให้เด็กไปอ่านหนังสือมาคนละเล่มแล้วผลัดกันเล่าเรื่อง

7. สร้างบรรยากาศในห้องเรียนให้เด็กอยากอ่านหนังสือ โดยครูหาหนังสือที่คิดว่าเหมาะสมหรือเป็นประโยชน์แก่เด็กมาจัดเป็นมุมหนังสือขึ้นภายในห้องเรียน

8. การจัดนิทรรศการหนังสือเด็ก เป็นกิจกรรมของโรงเรียน โดยติดต่อสำนักพิมพ์หรือห้างร้านต่าง ๆ ให้มาร่วมจัดนิทรรศการหนังสือเด็กในโรงเรียนหรืออາถยิมหนังสือมาแสดงเป็นครั้งคราว ก็ได้

9. การอภิปรายเรื่องในหนังสือ เป็นการสนทนาให้ความเห็นเกี่ยวกับหนังสือ เพื่อให้เด็กเห็นข้อดีและข้อเสียของหนังสือ

10. การพาเด็กไปชมนิทรรศการ และการบรรยายเกี่ยวกับหนังสือ

11. การจัดปาฐกถา โต้วาทีเกี่ยวกับหนังสือ

12. การจัดแสดงเรื่องจากในหนังสือ เป็นการแสดงละครในชั้นเรียนโดยเลือกเรื่องจากหนังสือหรืออาจเป็นเรื่องบางตอนในแบบเรียน ในชั้นเรียน จะทำให้เด็กสนุกสนาน และสนใจหนังสือเพิ่มขึ้น

13. การจัดชมรมเกี่ยวกับการอ่านในห้องสมุด โดยห้องสมุดโรงเรียนอาจกระตุ้นให้เด็กอ่านหนังสือด้วยการจัดชมรมนักอ่าน ประกาศสถิติผู้ยืมหนังสือมากที่สุดในรอบหนึ่งเดือน หรือภาคเรียน

จิราวรรณ อารยัน (2556) สรุปการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านไว้ 10 วิธี ประกอบด้วย

1. การเล่านิทาน
2. การเล่าเรื่องจากหนังสือ
3. การแนะนำหนังสือ
4. การสนทนาเกี่ยวกับหนังสือ
5. การกาไรต์ว่าที่เกี่ยวกับหนังสือ
6. การการจัดนิทรรศการ
7. การจัดทำรายชื่อหนังสือที่น่าสนใจ
8. การอ่านหนังสือให้ฟัง
9. เกมแข่งขันเกี่ยวกับหนังสือ
10. การแสดงละครจากเรื่องในหนังสือ

จากลักษณะและวิธีการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านดังกล่าวมา ผู้วิจัยนำมาสรุปกิจกรรมส่งเสริมการอ่านได้ 4 ลักษณะ ประกอบด้วย กิจกรรมส่งเสริมการอ่านในชั้นเรียน กิจกรรมส่งเสริมการอ่านของห้องสมุด กิจกรรมส่งเสริมการอ่านของโรงเรียน และกิจกรรมส่งเสริมการอ่านนอกสถานที่ เพื่อนำไปใช้ในการสร้างแบบสอบถามการวิจัย

การจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านให้ประสบผลสำเร็จอาจต้องมีปัจจัยสนับสนุนหลายประการเข้ามาเกี่ยวข้อง อภิชาติ สุขประเสริฐ (2555) กล่าวถึงปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการส่งเสริมการอ่านไว้ดังนี้

1. ทุกคนช่วยกันสร้างสังคมการอ่าน รมรณรงค์อย่างแท้จริง ให้ครบทั้งกระบวนการส่งเสริมการอ่านในครอบครัวก่อน

2. พ่อแม่และครูต้องเป็นแบบอย่างที่ดีในการอ่าน ควรฝึกนิสัยการอ่านตั้งแต่เด็กแรกเกิดมีเทคนิคในการเล่านิทานเพื่อจูงใจลูก

3. พ่อแม่ควรจัดหาหนังสือให้เด็กอ่านประจำ สร้างบรรยากาศที่ดีในการอ่านให้แก่เด็ก ให้เด็กรู้จักประโยชน์ของการอ่านในชีวิตประจำวัน นำลูกไปร้านขายหนังสือ ชมนิทรรศการหนังสือแห่งชาติ

4. โรงเรียน หน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้อง และสมาคมครู ผู้ปกครอง กระตุ้นให้พ่อแม่เห็นความสำคัญของการอ่านทั้งในวงแคบและวงกว้าง

5. หน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องและสมาคมวิชาชีพ รมรณรงค์ให้ทุกฝ่ายเห็นความสำคัญของการอ่าน หาผู้สนับสนุนทั้งวัสดุ การเงิน และบุคลากรในการดำเนินการ ติดตามผล เก็บข้อมูล วิเคราะห์ เพื่อหาวิธีการที่เหมาะสม

6. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและสมาคมวิชาชีพ จัดหน่วยรณรงค์การอ่าน เพื่อออกปฏิบัติการเป็นครั้งคราวในส่วนภูมิภาค

7. ผู้จัดกิจกรรม ควรใช้สื่อมวลชนแขนงต่าง ๆ เพื่อจัดกิจกรรม และเผยแพร่โครงการส่งเสริมการอ่าน

8. รัฐบาลส่งเสริมสนับสนุนให้มีชมรมและสมาคมที่เกี่ยวกับการอ่าน ทั้งในและนอกระบบโรงเรียน

9. ผู้จัดกิจกรรม ควรขอความร่วมมือบุคคลและสถาบันเอกชนให้การสนับสนุนโครงการส่งเสริมพัฒนาการอ่าน

10. รัฐบาลสนับสนุนการอ่านโดยลดภาษีการจำหน่ายหนังสือ เพื่อจูงใจให้มีการเปิดร้านขายหนังสือมากยิ่งขึ้น

11. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับสถานศึกษาจัดอบรมผู้ใหญ่แบบศึกษานอกโรงเรียนให้เห็นความสำคัญของการอ่านและรักการอ่าน

ดังนั้นการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านให้ประสบผลสำเร็จจึงควรได้รับความร่วมมือจากผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย โดยเฉพาะสถานศึกษาควรจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านอย่างต่อเนื่องและหลากหลาย ทั้งกิจกรรมภายในห้องเรียน กิจกรรมห้องสมุด กิจกรรมของโรงเรียน และกิจกรรมนอกสถานที่ ซึ่งควรนำนักเรียนไปร่วมกิจกรรมการอ่านกับหน่วยงานภายนอกบ้างตามแต่โอกาสจะเอื้ออำนวย จะทำให้เด็กสนใจการอ่านมากขึ้น และมีพัฒนาการด้านการอ่านดีขึ้นตามลำดับ

โรงเรียนบ้านหน้าควนลัง (ราษฎร์สามัคคี) อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 2 จัดการสอนตั้งแต่ระดับอนุบาล – ระดับประถมศึกษา ปีที่ 6 มีนักเรียนจำนวน 542 คน (ข้อมูลจากเว็บไซต์โรงเรียน ณ วันที่ 13 มิถุนายน 2559) เป็นโรงเรียนที่ให้ความสำคัญกับการจัดการศึกษา การจัดการสอนเสริมทักษะการอ่าน เพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามวิสัยทัศน์ของโรงเรียน คือ ผู้เรียนเก่ง ดี มีสุข แต่ก็ยังคงประสบปัญหาด้านคุณภาพการอ่านของนักเรียนบางส่วนที่ต้องเร่งแก้ไข ซึ่งโรงเรียนควรศึกษาจากความต้องการที่จะอ่านของนักเรียน เพื่อปรับกิจกรรมส่งเสริมการอ่านให้มีลักษณะสอดคล้องกับความต้องการของนักเรียนให้มากขึ้น ดังที่ สุพรรณิ วราทร และชลธิชา สุทธิรินทร์กุล (2549) ได้ศึกษาเรื่อง กิจกรรมส่งเสริมการอ่านสำหรับเยาวชนก่อนวัยรุ่น พบว่า ด้านกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน เยาวชนส่วนใหญ่ต้องการให้จัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่โรงเรียนร้อยละ 72.86 และต้องการให้จัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านในห้องสมุดที่โรงเรียนของตน ร้อยละ 53.57

จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังกล่าว จะเห็นได้ว่าการอ่านมีความสำคัญมากต่อการดำเนินชีวิตของมนุษย์ทุกวัย โดยเฉพาะวัยเด็กซึ่งจะเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่มีคุณภาพและเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศชาติ การอ่านจึงมีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งต่อการจัดการศึกษาของประเทศ ที่จะช่วยพัฒนาสติปัญญา ความรู้ ความคิด ความสามารถ ประสบการณ์ในการทำงาน และการดำเนินชีวิตอย่างมีคุณภาพของคนในสังคม ประกอบกับงานวิจัยด้านกิจกรรมส่งเสริมการอ่านของนักเรียนระดับประถมศึกษายังมีน้อยมากเมื่อเทียบกับระดับอื่น ๆ เช่นระดับมัธยมศึกษา หรืออุดมศึกษา อีกประการหนึ่งคือสถานศึกษาต่าง ๆ ยังคงประสบปัญหาด้านคุณภาพการอ่านของนักเรียนอยู่ในระดับหนึ่ง ผู้วิจัยจึงมีแนวความคิดที่จะศึกษาลักษณะกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่นักเรียนประถมศึกษาสนใจและต้องการให้สถานศึกษาจัดขึ้น โดยเฉพาะเด็กเล็กชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 ว่าต้องการกิจกรรมลักษณะใดบ้าง โดยนำความรู้จากเอกสารและงานวิจัยที่ได้จากศึกษาข้างต้นมาประยุกต์สร้างและพัฒนาแบบสอบถามแนวทางการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านของนักเรียนประถมศึกษาโรงเรียนบ้านหน้าควนลัง (ราษฎร์สามัคคี) จังหวัดสงขลา เพื่อสำรวจความคิดเห็นแนวทางการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านตามความต้องการของนักเรียน สำหรับใช้เป็นข้อมูลในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านของนักเรียนให้ดียิ่งขึ้น

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 1-3 โรงเรียนบ้านหน้าควนลัง (ราษฎร์สามัคคี) จำนวน 184 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสอบถามแนวทางการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านนักเรียนระดับประถมศึกษาที่สร้างขึ้นโดยพัฒนาจากแนวคิดในการสร้างแบบสอบถามจากเอกสารและงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง รายละเอียดของแบบสอบถามแบ่งเป็น 3 ตอน ประกอบด้วย ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของนักเรียน ตอนที่ 2 แนวทางการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน และตอนที่ 3 ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

การสร้างเครื่องมือวิจัย

ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามแนวทางการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านนักเรียนระดับประถมศึกษา และหาคุณภาพแบบสอบถามด้วยค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถามกับนิยาม (Index of Consistency: IC) มีขั้นตอนการสร้างและหาคุณภาพดังนี้

1. ศึกษาวิเคราะห์แนวคิดเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านนักเรียนระดับประถมศึกษา
2. ศึกษาข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับโรงเรียนบ้านหน้าควนลัง (ราษฎร์สามัคคี) จากเอกสารที่เกี่ยวข้อง และจากการสนทนาสอบถามจากคณาจารย์ในโรงเรียน
3. ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับเกณฑ์และวิธีการสร้างแบบสอบถามจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อสร้างเป็นแบบสอบถามแนวทางการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านนักเรียนระดับประถมศึกษา
4. สร้างแบบสอบถามแนวทางการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านนักเรียนระดับประถมศึกษา จำนวน 1 ชุด เป็นแบบมีคำตอบให้เลือกตอบ มี 3 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของนักเรียน จำนวน 2 ข้อ ให้เลือกตอบเกี่ยวกับ เพศ และระดับชั้น ตอนที่ 2 แนวทางการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน จำนวน 4 ข้อ ให้เลือกตอบ ได้แก่ 1) กิจกรรมในชั้นเรียน 2) กิจกรรมของห้องสมุด 3) กิจกรรมของโรงเรียน และ 4) กิจกรรมส่งเสริมการอ่านนอกสถานศึกษา ตอนที่ 3 ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ จำนวน 2 ข้อ โดยข้อที่ 1) เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า ถามข้อคิดเห็นเกี่ยวกับความสามารถในการอ่านของนักเรียน และข้อที่ 2) เป็นคำถามปลายเปิด
5. ตรวจสอบความเหมาะสมของแบบสอบถาม ด้านการใช้ภาษา เนื้อหา ความสอดคล้องของคำถามกับวัตถุประสงค์การวิจัย
6. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน เพื่อตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสมของข้อคำถาม และตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) หาดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถามกับแนวทางการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน (Index of Consistency: IC) โดยให้คะแนน +1 เมื่อแน่ใจว่ารายการในแบบสอบถามมีความเหมาะสมในการสอบถามแนวทางการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านของนักเรียนระดับประถมศึกษา ให้คะแนน 0 เมื่อไม่แน่ใจว่ารายการในแบบสอบถามมีความเหมาะสมในการสอบถามแนวทางการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านของนักเรียนระดับประถมศึกษา และให้คะแนน -1 เมื่อแน่ใจว่ารายการในแบบสอบถามไม่มีความเหมาะสมในการสอบถามแนวทางการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านของนักเรียนระดับประถมศึกษา จากนั้นนำผลคะแนนที่ได้ทั้งหมดมาแทนค่าด้วยสูตรคำนวณ (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2540) ผลการประเมินค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 0.80 ซึ่งเป็นค่าความเชื่อมั่นที่ยอมรับได้
7. ผู้วิจัยรวบรวมข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญและปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามให้สมบูรณ์ แล้วนำแบบสอบถามไปทดสอบการใช้กับนักเรียนกลุ่มทดลองกลุ่มอื่นในระดับชั้นเดียวกันที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง เพื่อหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาของกลุ่มทดสอบแบบสอบถามเป็นนักเรียนระดับประถมศึกษา ชั้น ป.1-3 โรงเรียนบ้านพรุนายขาว จังหวัดพัทลุง จำนวน 30 คน ระหว่างทำ

กิจกรรมผู้วิจัยคอยให้คำแนะนำอธิบายการตอบแบบสอบถามอย่างใกล้ชิด ผลการทดสอบได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ 0.98 เป็นค่าความเชื่อมั่นที่ยอมรับได้ แล้วนำแบบสอบถามไปใช้จริงกับนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลจากการตอบแบบสอบถามของนักเรียนระดับประถมศึกษาโรงเรียนบ้านหน้าควนลัง (ราษฎร์สามัคคี) จังหวัดสงขลา ตามลำดับขั้นตอน เริ่มจากติดต่อประสานงานผู้บริหารและคณาจารย์ของโรงเรียนเพื่อปรึกษาหารือเกี่ยวกับโครงการวิจัยก่อนดำเนินการแจกแบบสอบถามการวิจัยแก่นักเรียนระดับประถมศึกษาชั้น ป.1-ป.3 โดยระหว่างที่นักเรียนตอบแบบสอบถามผู้วิจัยได้ขอความร่วมมือจากนักศึกษาสาขาวิชาภาษาไทยเพื่อการสื่อสารธุรกิจ คณะศึกษาศาสตร์และศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยหาดใหญ่ ซึ่งได้ทำความเข้าใจรายละเอียดในแบบสอบถามมาแล้วเป็นอย่างดีช่วยเป็นที่เลี้ยงคอยดูแลให้คำแนะนำนักเรียนเกี่ยวกับการตอบแบบสอบถามอย่างใกล้ชิดจนกิจกรรมสำเร็จลุล่วงด้วยดี จากนั้นผู้วิจัยเก็บรวบรวมแบบสอบถามการวิจัยมาแยกตามระดับชั้น และนำแบบสอบถามมาวิเคราะห์แนวทางการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านของนักเรียนระดับประถมศึกษา แยกเป็น 4 ด้าน ประกอบด้วยด้านการจัดกิจกรรมในชั้นเรียนด้านกิจกรรมของห้องสมุด ด้านกิจกรรมของโรงเรียน และด้านกิจกรรมส่งเสริมการอ่านนอกสถานศึกษา แล้วสรุปผลการวิเคราะห์แต่ละด้านตามวัตถุประสงค์การวิจัย และนำเสนอผลการวิจัยแนวทางการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านของนักเรียนระดับประถมศึกษา โรงเรียนบ้านหน้าควนลัง (ราษฎร์สามัคคี) จังหวัดสงขลา โดยพรรณนาเป็นความเรียง

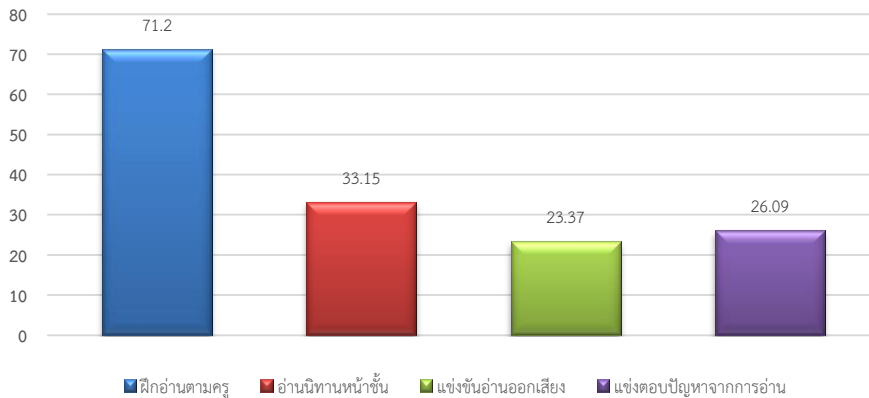
การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถามของนักเรียนมาวิเคราะห์ตามวัตถุประสงค์การวิจัยโดยใช้ค่าสถิติพื้นฐาน คือ ค่าร้อยละ (Percentage) และค่าเฉลี่ยตามสูตรของ บุญชม ศรีสะอาด (2545)

ผลการวิจัย

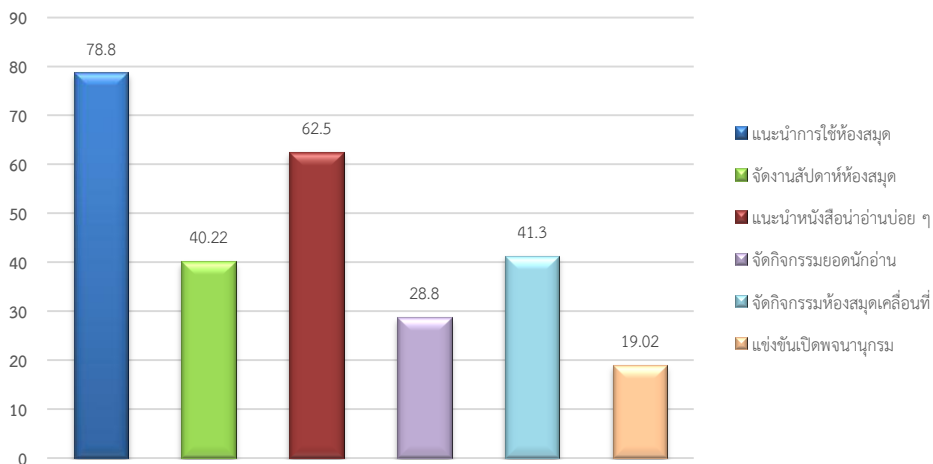
ผลการวิจัยแนวทางการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านของนักเรียนระดับประถมศึกษา โรงเรียนบ้านหน้าควนลัง (ราษฎร์สามัคคี) จังหวัดสงขลา สรุปตามวัตถุประสงค์การวิจัยได้ว่า แนวทางการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านตามความต้องการของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา โรงเรียนบ้านหน้าควนลัง (ราษฎร์สามัคคี) จังหวัดสงขลา มี 4 ลักษณะ วิเคราะห์ได้ดังนี้

1. การจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านในชั้นเรียน นักเรียนส่วนใหญ่ต้องการฝึกอ่านตามครุมากที่สุด ร้อยละ 71.20 รองลงมาคือ อ่านนิทานหน้าชั้น 33.15 ร้อยละ 33.15 แข่งตอบปัญหาจากการอ่าน ร้อยละ 26.09 และแข่งขันอ่านออกเสียง ร้อยละ 23.37 ตามลำดับดังแผนภูมิที่ 1

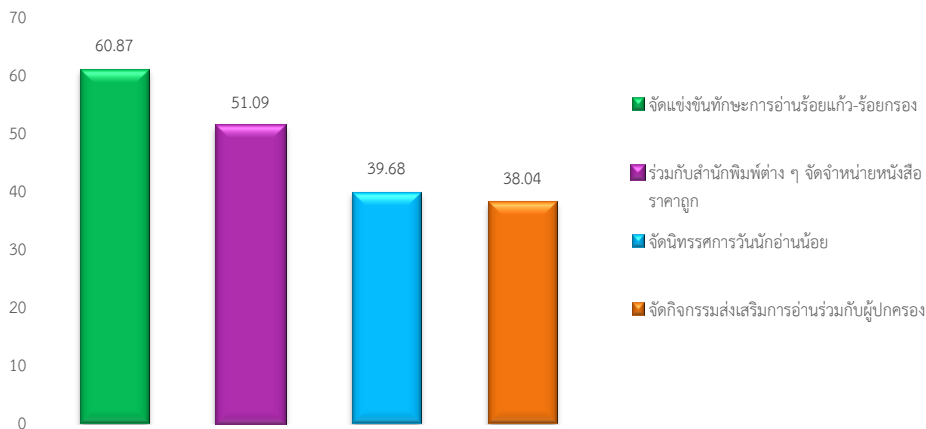
แผนภูมิที่ 1 ผลการวิเคราะห์กิจกรรมส่งเสริมการอ่านในชั้นเรียนตามความต้องการของนักเรียน

2. การจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านของห้องสมุด นักเรียนต้องการให้จัดกิจกรรมแนะนำการใช้ห้องสมุดมากที่สุด ร้อยละ 78.80 รองลงมาคือ แนะนำหนังสืออ่านบอ่ย ๆ ร้อยละ 62.50 จัดกิจกรรมห้องสมุดเคลื่อนที่ ร้อยละ 41.30 จัดงานสัปดาห์ห้องสมุด ร้อยละ 40.22 จัดกิจกรรมยอदनักอ่าน ร้อยละ 28.80 และแข่งขันเปิดพจนานุกรม ร้อยละ 19.02 ดังแผนภูมิที่ 2

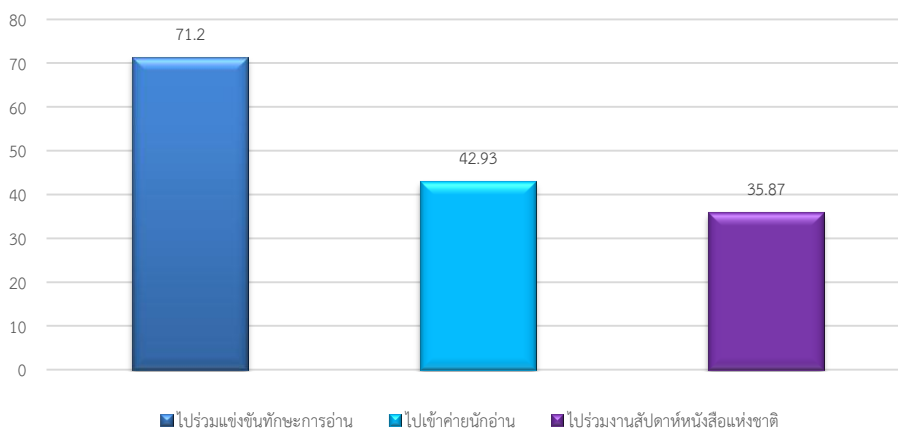
แผนภูมิที่ 2 ผลการวิเคราะห์กิจกรรมส่งเสริมการอ่านของห้องสมุดตามความต้องการของนักเรียน

3. กิจกรรมส่งเสริมการอ่านของโรงเรียน นักเรียนส่วนใหญ่ต้องการให้โรงเรียนจัดแข่งขันทักษะการอ่านร้อยแก้ว-ร้อยกรอง มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 60.87 รองลงมา อยากร่วมกับสำนักพิมพ์ต่าง ๆ จัดจำหน่ายหนังสือราคาถูก ร้อยละ 51.91 จัดนิทรรศการวันนักอ่านน้อย ให้มีทั้งสื่อสิ่งพิมพ์และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ร้อยละ 39.68 และจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านร่วมกับผู้ปกครอง ร้อยละ 38.04 ดังแผนภูมิที่ 3

แผนภูมิที่ 3 กิจกรรมส่งเสริมการอ่านของโรงเรียนตามความต้องการของนักเรียน

4. กิจกรรมส่งเสริมการอ่านนอกสถานที่ นักเรียนส่วนใหญ่ต้องการไปร่วมแข่งขันทักษะการอ่านมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 71.20 รองลงมาคือไปเข้าค่ายนักอ่าน ร้อยละ 42.93 และไปร่วมงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ ร้อยละ 35.87 ดังแผนภูมิที่ 4

แผนภูมิที่ 4 กิจกรรมส่งเสริมการอ่านนอกสถานที่ตามความต้องการของนักเรียน

ส่วนข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะของนักเรียน จากผลการศึกษาพบว่า นักเรียนมีข้อคิดเห็นเกี่ยวกับระดับความสามารถในการอ่านของตนเองว่ามีความสามารถในการอ่านอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย (\bar{X} =4.09) โดยนักเรียนชั้น ป.3 มีค่าเฉลี่ยสูงสุด (\bar{X} = 4.28) รองลงมาคือระดับชั้น ป.2 มีค่าเฉลี่ย (\bar{X} =4.05) และระดับชั้น ป.1 มีค่าเฉลี่ย (\bar{X} = 3.95) ตามลำดับ ทั้งนี้ นักเรียนไม่มีข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

สรุปและอภิปรายผล

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแนวทางการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านตามความต้องการของนักเรียนระดับประถมศึกษาโรงเรียนบ้านหน้าควนลัง (ราษฎร์สามัคคี) จังหวัดสงขลา สรุปและอภิปรายผลได้ดังนี้

1. ผลการศึกษาข้อมูลพื้นฐานของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาโรงเรียนบ้านหน้าควนลัง (ราษฎร์สามัคคี) จังหวัดสงขลา ระดับชั้น ป.1-ป.3 มีนักเรียนจำนวน 184 คน เป็นนักเรียนเพศหญิง ร้อยละ 60.87 นักเรียนเพศชาย ร้อยละ 39.13

2. แนวทางการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาโรงเรียนบ้านหน้าควนลัง (ราษฎร์สามัคคี) จังหวัดสงขลา มี 4 ลักษณะ เรียงลำดับความต้องการจากที่ต้องการให้จัดมากที่สุด คือกิจกรรมส่งเสริมการอ่านของห้องสมุด รองลงมาคือ การจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านในชั้นเรียนกับกิจกรรมส่งเสริมการอ่านนอกสถานที่ และกิจกรรมส่งเสริมการอ่านของโรงเรียน สรุปและอภิปรายผล ได้ดังนี้

1) การจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านในชั้นเรียน จากผลการศึกษา นักเรียนส่วนใหญ่ ต้องการฝึกอ่านตามครูมากที่สุด ร้อยละ 71.20 รองลงมาคืออ่านนิทานหน้าชั้น 33.15 ร้อยละ 33.15 แข่งตอบปัญหาจากการอ่าน ร้อยละ 26.09 และแข่งขันอ่านออกเสียง ร้อยละ 23.37 การที่นักเรียนส่วนใหญ่ต้องการฝึกอ่านตามครูมากที่สุดอาจเป็นเพราะนักเรียนเห็นว่าครูเป็นต้นแบบด้านการอ่านที่ดี เป็นที่น่าสังเกตว่าเมื่อเด็กได้ฝึกอ่านตามครูอย่างสม่ำเสมอจะทำให้เด็กมีพัฒนาการด้านการอ่านที่ดีขึ้น เพราะครูสามารถให้คำแนะนำในการอ่านและอธิบายเรื่องที่อ่านให้นักเรียนฟังได้ดีที่สุด ส่วนการอ่านนิทานหน้าชั้น แข่งขันตอบปัญหาจากการอ่าน และแข่งขันอ่านออกเสียงนั้นเป็นกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่ครูจัดสอดแทรกกระหว่างดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอนได้เสมอทุกรายวิชาไม่ควรจำเพาะเจาะจงแต่วิชาภาษาไทย ทั้งนี้เพื่อกระตุ้นให้นักเรียนเกิดความอยากรู้ อยากเห็น อยากอ่าน สอดคล้องกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2549) ที่กล่าวว่า การจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน มุ่งกระตุ้นให้กลุ่มเป้าหมายเกิดความสนใจอยากรู้ อยากอ่าน จนสามารถนำความรู้เหล่านั้นไปใช้ประโยชน์ได้อย่างหลากหลาย สถานศึกษาสามารถนำการอ่านเข้าไปอยู่ในกระบวนการเรียนการสอน เพื่อพัฒนาผู้เรียนได้ตามศักยภาพ

2) การจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านของห้องสมุด จากผลการศึกษา นักเรียนต้องการให้ห้องสมุดจัดกิจกรรมแนะนำการใช้ห้องสมุด มากที่สุด ร้อยละ 78.80 รองลงมาคือแนะนำหนังสือ น่าอ่านบ่อย ๆ ร้อยละ 62.50 จัดกิจกรรมห้องสมุดเคลื่อนที่ ร้อยละ 41.30 จัดงานสัปดาห์ห้องสมุด ร้อยละ 40.22 จัดกิจกรรมยอมนักอ่าน ร้อยละ 28.80 และแข่งขันเปิดพจนานุกรม ร้อยละ 19.02 อธิบายได้ว่าการจัดกิจกรรมเหล่านี้ เป็นหน้าที่ของบรรณารักษ์ห้องสมุดที่ต้องจัดให้กับนักเรียนเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน และนักเรียนเห็นว่าการได้รับคำแนะนำเกี่ยวกับการใช้ห้องสมุดที่ถูกต้องจากบรรณารักษ์จะทำให้ นักเรียนใช้ห้องสมุดเป็นและค้นหาหนังสือได้ง่าย การแนะนำหนังสือที่น่าอ่านของบรรณารักษ์จะช่วยให้ นักเรียนเลือกอ่านหนังสือได้ตรงตามความต้องการมากยิ่งขึ้น การมีห้องสมุดเคลื่อนที่ไปคอยบริการตามจุดต่าง ๆ ของโรงเรียนในคาบว่างหรือคาบพัก ก็จะทำให้ นักเรียนสามารถหยิบจับหนังสือมาอ่านได้สะดวก รวดเร็วขึ้น รวมถึงการจัดงานสัปดาห์ห้องสมุด จัดกิจกรรมยอมนักอ่าน และจัดแข่งขันเปิดพจนานุกรม ล้วนเป็นกิจกรรมที่ช่วยสร้างแรงจูงใจในการอ่านให้กับนักเรียนเป็นอย่างดี ส่งผลให้นักเรียนมีความรู้เพิ่มขึ้น ห้องสมุดจึงเป็นหัวใจสำคัญของการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านในทัศนะของนักเรียน สอดคล้องกับคำกล่าวของ รีนฤทัย สัจจพันธุ์ (2549) ที่ว่าสิ่งสำคัญในการสร้างเสริมการอ่านของโรงเรียนคือห้องสมุด เพราะเป็นแหล่งรวบรวมหนังสือที่หลากหลาย ห้องสมุดจึงควรเป็นผู้นำในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านมากที่สุด สอดคล้องกับผลการวิจัยของสุพรรณิ วราทร และชลธิชา สุทธิรินทร์กุล (2549) ที่พบว่าเยาวชนส่วนใหญ่ต้องการให้จัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่โรงเรียนและต้องการให้จัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านในห้องสมุดที่โรงเรียนของตน ร้อยละ 53.57 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนักเรียนเห็นว่าห้องสมุด

มีสื่อการอ่านจำนวนมากให้เลือกอ่านตามความสนใจ เพื่อเพิ่มพูนประสบการณ์ความรู้ในศาสตร์วิชาแขนงต่าง ๆ และเพิ่มความรอบรู้ตามกระแสความเปลี่ยนแปลงของสังคมเทคโนโลยี อีกทั้งยังช่วยประหยัดทรัพย์ให้กับผู้ประกอบการได้ดีมาก เป็นการเพิ่มโอกาสในการอ่านแก่นักเรียนเพื่อสร้างเสริมนิสัยรักการอ่านให้สามารถพัฒนาทักษะการอ่านได้อย่างมีคุณภาพ

3) กิจกรรมส่งเสริมการอ่านของโรงเรียน จากผลการศึกษานักเรียนส่วนใหญ่ต้องการให้โรงเรียนจัดแข่งขันทักษะการอ่านร้อยแก้ว-ร้อยกรอง มากที่สุดร้อยละ 60.87 รองลงมา ต้องการให้ร่วมกับสำนักพิมพ์ต่าง ๆ จัดจำหน่ายหนังสือราคาถูก ร้อยละ 51.91 จัดนิทรรศการวันนันทกอนน้อย ร้อยละ 39.68 และจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านร่วมกับผู้ประกอบการ ร้อยละ 38.04 การที่นักเรียนส่วนใหญ่ต้องการให้โรงเรียนจัดแข่งขันทักษะการอ่านร้อยแก้ว-ร้อยกรองมากที่สุดอาจเป็นเพราะกิจกรรมนี้มีความสนุกสนาน ทำลายความสามารถในการอ่านของนักเรียน ช่วยกระตุ้นความกระตือรือร้นในการอ่านให้มากขึ้นส่วนความต้องการให้โรงเรียนร่วมกับสำนักพิมพ์ต่าง ๆ จัดกิจกรรมจำหน่ายหนังสือราคาถูกนั้นก็เพื่อให้ผู้ประกอบการที่มีกำลังทรัพย์เพียงเล็กน้อย สามารถซื้อหนังสือให้นักเรียนอ่านได้มากขึ้น สำหรับการจัดนิทรรศการวันนันทกอนน้อยโดยให้มีทั้งสื่อสิ่งพิมพ์และสื่ออิเล็กทรอนิกส์มาจัดแสดงนั้นก็เพื่อสร้างแรงจูงใจในการอ่านให้มีความหลากหลายมากขึ้น เพิ่มทางเลือกในการอ่านสื่อต่าง ๆ แก่นักเรียน และการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านร่วมกับผู้ประกอบการ ซึ่งเป็นสิ่งที่จะช่วยเสริมสร้างความสัมพันธ์อันดีต่อกันระหว่างสมาชิกในครอบครัวพร้อม ๆ กับการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านแก่นักเรียน สอดคล้องกับอภิชาติ สุขประเสริฐ (2556) ที่กล่าวว่าพ่อแม่ต้องเป็นแบบอย่างที่ดีในการอ่านควรฝึกนิสัยให้รักการอ่านตั้งแต่เด็กแรกเกิด และจัดหาหนังสือให้เด็กอ่านประจำ เพื่อสร้างบรรยากาศที่ดีในการอ่านให้แก่เด็ก และแนะนำให้เด็กรู้จักประโยชน์ของการอ่านในชีวิตประจำวัน

4) กิจกรรมส่งเสริมการอ่านนอกสถานที่ นักเรียนส่วนใหญ่ต้องการไปร่วมแข่งขันทักษะการอ่านกับหน่วยงานภายนอกมากที่สุดร้อยละ 71.20 ไปเข้าค่ายนันทกอน ร้อยละ 42.93 และไปร่วมงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ ร้อยละ 35.87 ทั้งนี้โรงเรียนควรเปิดโอกาสให้ครูได้ฝึกฝนทักษะการอ่านแก่นักเรียนอย่างเต็มที่ เพื่อเพิ่มศักยภาพด้านการอ่านให้นักเรียนสามารถไปแข่งขันทักษะการอ่านนอกสถานศึกษาได้ เพราะครูมีบทบาทสำคัญในการพัฒนาความสามารถด้านการอ่านแก่นักเรียน สอดคล้องกับคำกล่าวของอุดมศักดิ์ พลอยบุตร (2555) ที่ว่า ครูเป็นตัวจักรสำคัญยิ่งที่จะเป็นผู้เร่งปฏิกิริยาให้ผู้เรียนมีนิสัยรักการอ่าน มีหน้าที่ส่งเสริมความรู้ให้นักเรียน ปลูกฝังทักษะการเรียนรู้ สอนวิธีหาความรู้และแหล่งการเรียนรู้ อันจะช่วยให้นักเรียนสามารถพัฒนาการเรียนรู้ตลอดจนสามารถบูรณาการความรู้ที่ได้รับไปใช้ในชีวิตประจำวัน ซึ่งการฝึกทักษะการอ่านแก่นักเรียนเพื่อส่งไปเข้าร่วมแข่งขันทักษะการอ่าน รวมถึงการไปเข้าค่ายนันทกอน และไปร่วมงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ ถือเป็นการเปิดโอกาสให้นักเรียนได้เพิ่มแหล่งเรียนรู้ใหม่ที่ท้าทายและสามารถเสริมสร้างประสบการณ์ด้านการอ่านได้เป็นอย่างดี

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

1.1 ควรนำผลการวิจัยไปใช้เป็นแนวทางในการกำหนดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านของโรงเรียนในลำดับต่อไป เพื่อลดปัญหาด้านการอ่านของนักเรียน

1.2 ครูควรจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านในชั้นเรียนแบบบูรณาการกับทุกรายวิชาไม่เฉพาะแต่วิชาภาษาไทย โดยจัดให้เชื่อมโยงสอดคล้องกันทั้งกิจกรรมในชั้นเรียน กิจกรรมห้องสมุด และกิจกรรมของโรงเรียนเพื่อให้เด็กพัฒนาทักษะการอ่านได้อย่างต่อเนื่องและเห็นความสำคัญของการอ่าน

1.3 สถาบันการศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรร่วมกันจัดโครงการส่งเสริมการอ่านแก่นักเรียนอย่างต่อเนื่อง เพื่อกระตุ้นให้นักเรียนเห็นคุณค่าของการอ่านจนเกิดนิสัยรักการอ่าน โดยตั้งสถาบันครอบครัวและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมและควรเปิดโอกาสให้นักเรียนได้เข้าร่วมกิจกรรมการอ่านทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา เพื่อฝึกประสบการณ์ด้านการอ่าน และส่งเสริมให้นักเรียนเกิดนิสัยรักการอ่านอย่างยั่งยืน

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยต่อไป

2.1 ควรศึกษาแนวทางการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านของนักเรียนระดับประถมศึกษาโรงเรียนบ้านหน้าควนลัง (ราษฎร์สามัคคี) ให้ครบทุกระดับชั้น เพื่อเปรียบเทียบความต้องการของนักเรียนว่าแต่ละระดับชั้นต้องการให้จัดกิจกรรมลักษณะใด เหมือนหรือแตกต่างกันอย่างไร เพื่อประโยชน์ในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านของโรงเรียนให้ตรงตามความต้องการของนักเรียนครอบคลุมทุกระดับชั้น

2.2 ควรศึกษาเพิ่มเติมเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านของนักเรียนระดับประถมศึกษา เพื่อให้สามารถกำหนดแนวทางการพัฒนาส่งเสริมทักษะการอ่านของนักเรียนได้ง่ายและหลากหลายวิธีมากยิ่งขึ้น

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยทุนอุดหนุนการวิจัยจากมหาวิทยาลัยหาดใหญ่ และได้รับความกรุณาจากที่ปรึกษางานวิจัย ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ ครูอาจารย์ นักเรียนนักศึกษาและผู้เกี่ยวข้องทุกคน รวมทั้งเจ้าของผลงานทางวิชาการทุกท่านที่ผู้วิจัยได้นำมาอ้างอิงทางวิชาการ ผู้วิจัยจึงขอขอบพระคุณมา ณ ที่นี้

เอกสารอ้างอิง

- จิราวรรณ อารยัน. (2556). *การจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านของครูบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียนในเขตจังหวัดปทุมธานี*. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (การจัดการการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). *การวิจัยเบื้องต้น* (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. (2540). *วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์* (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพฯ : สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- แมนมาส เขาวลิต, คุณหญิง. (2546). *แนวทางส่งเสริมการอ่าน*. กรุงเทพฯ : บรรณกิจ.
- รินฤทัย สัจจพันธุ์. (2549). *สุทธยภาพแห่งชีวิต*. กรุงเทพฯ : ณ เพชร.

- ศุภวรรณ มองเพชร. (2550). ภาษาไทยเพื่ออาชีพ 2 (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ : ศูนย์ส่งเสริมอาชีพฯ.
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ. (2549). แผนการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ. กรุงเทพฯ: ชุมชนุมการเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สำนักงานสถิติแห่งชาติ. (2557). การสำรวจการอ่านหนังสือประชากร พ.ศ. 2556. กรุงเทพฯ: สำนักงานสถิติแห่งชาติ.
- สุพรรณณี วราทร และชลทิตา สุทธินิรันดร์กุล. (2549). รายงานการวิจัยกิจกรรมส่งเสริมการอ่านสำหรับเยาวชนก่อนวัยรุ่น. กรุงเทพฯ : อุทยานการเรียนรู้.
- อภิชาติ สุขประเสริฐ. (2555). พฤติกรรมการอ่านของเยาวชนในชุมชนแออัดแขวงเมืองรายจังหวัดเชียงใหม่. เชียงใหม่ : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- อุดมศักดิ์ พลอยบุตร. (10 กรกฎาคม 2561). ส่งเสริมความรัก...การอ่าน. สืบค้นจาก <http://182.93.220.66/km/?name=esearch&file=readresearch&id>.
- อุทัยวรรณ ชิดสูงเนิน. (2533). การจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา. ปริญญาโท กศ.ม. (สาขาวิชาการประถมศึกษา). ชลบุรี: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางแสน.